

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ไข่ไก่ มีสารอาหารโปรตีนที่สำคัญ มีประโยชน์ต่อร่างกายสูง เหมาะสำหรับเด็ก คนหนุ่ม คนสาวที่อยู่ในวัยเจริญเติบโตและวัยที่ใช้พลังงาน นอกจากนี้ ไข่ไก่ยังเหมาะสมกับผู้สูงอายุอีกด้วย ไข่อุดมไปด้วยสารอาหารที่จำเป็นทุกตัว ยกเว้นวิตามินซีและไนอาซีน สารอาหารในไข่ ประกอบด้วยโปรตีน โปรตีนในไข่เป็นโปรตีนชนิดสมบูรณ์ จึงใช้เป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบกับโปรตีนในอาหารชนิดอื่น ๆ และโปรตีนในไข่ประกอบด้วยกรดอะมิโนที่จำเป็น ซึ่งเป็นโปรตีนพื้นฐานที่ร่างกายต้องการและไม่สามารถสร้างขึ้นเองได้ จึงต้องรับจากอาหาร ในไข่เป็นโปรตีนที่ย่อยง่ายและนำไปใช้ประโยชน์ได้ดี ฉะนั้นเด็กและหญิงมีครรภ์จึงควรบริโภคไข่ เพราะโปรตีนจะสร้างเสริมเนื้อเยื่อต่าง ๆ ในร่างกาย ไข่ไก่จึงนับได้ว่าเป็นอาหารที่ให้คุณค่ามากกว่าขนาดของฟองไข่ และมากกว่าราคาของมันด้วย

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปทานและอุปสงค์ไข่ไก่และพยากรณ์ปริมาณอุปทานและอุปสงค์ไข่ไก่ในอนาคต เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการ วางแผนการผลิตและแก้ไขปัญหาอุปสรรคของการพัฒนาอุตสาหกรรมไข่ไก่ของภาครัฐและเอกชนในอนาคต

สำหรับปริมาณการผลิตไข่ไก่ภายในประเทศ มีผลมาจากหลาย ๆ ปัจจัย ได้แก่ ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ ราคาไข่เป็ดที่เกษตรกรขายได้ จำนวนไก่ไข่มีชีวิต ต้นทุนค่าพันธุ์ไก่ไข่ ต้นทุนค่าอาหารไก่ไข่ และสถานการณ์การเกิดโรคระบาดไข้หวัดนก จากการวิเคราะห์อุปทานเพื่อการผลิตไข่ไก่ภายในประเทศ พบว่า ปัจจัยของราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมา จำนวนไก่ไข่มีชีวิต ต้นทุนค่าอาหารไก่ไข่ มีผลต่อปริมาณผลผลิตไข่ไก่ภายในประเทศ ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับกฎของอุปทาน ยกเว้นตัวแปรต้นทุนอาหารไก่ไข่ ซึ่งมีผลมาจากเกษตรกรต้องจ่ายค่าอาหารเลี้ยงไก่ไข่ตั้งแต่เริ่มต้นเลี้ยงจนกระทั่งปลดขาย แม้ว่าในช่วงระหว่างการเลี้ยงค่าอาหารจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง เกษตรกรก็ยังคงต้องจ่าย ทำให้ตัวแปรต้นทุนค่าอาหารไก่ไข่ไม่สอดคล้องกับกฎของทฤษฎีอุปทาน โดยที่ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมา จำนวนไก่ไข่มีชีวิต และ

ต้นทุนค่าอาหารไก่ไข่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไข่ไก่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.36 , 0.63 และ 0.40 ตามลำดับ สำหรับปัจจัยราคาไข่เป็ดที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมา และต้นทุนค่าพันธุ์ไก่ไข่ มีผลต่อปริมาณผลผลิตไข่ไก่ภายในประเทศ ในทิศทางตรงกันข้ามกันซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอุปทานเช่นกัน โดยที่ถ้าราคาไข่เป็ดที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมา และต้นทุนค่าพันธุ์ไก่ไข่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไข่ไก่ลดลงร้อยละ 1.01 และ 0.62 ตามลำดับ

ในด้านการบริโภคไข่ไก่ภายในประเทศ มีผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ราคาขายปลีกไข่ไก่ ราคาขายปลีกไข่เป็ด รายได้ประชากร (มาจากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศกับจำนวนประชากรในประเทศ) ราคาส่งออกไข่ไก่ไปยังต่างประเทศ การกำหนดนโยบายสนับสนุนไข่ไก่ของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคและสถานการณ์การเกิดโรคระบาดไข้หวัดนก จากการวิเคราะห์อุปสงค์ เพื่อการบริโภคไข่ไก่ในประเทศ พบว่าราคาขายปลีกไข่ไก่ มีผลต่อปริมาณการบริโภคไข่ไก่ภายในประเทศ ในทิศทางเดียวกัน ราคาขายปลีกไข่เป็ด และราคาส่งออกไข่ไก่ไปต่างประเทศมีผลต่อปริมาณการบริโภคไข่ไก่ภายในประเทศ ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งเป็นไปตามกฎของอุปสงค์ แต่รายได้ประชากรต่อคนต่อปี ไม่มีผลต่อปริมาณการบริโภคไข่ไก่ภายในประเทศ ซึ่งสินค้าไข่ไก่เป็นสินค้าราคาไม่แพง หาซื้อบริโภคได้ง่าย ประชาชนในทุกระดับ ก็ยังคงต้องบริโภคไข่ไก่เช่นเคย โดยที่ถ้าราคาขายปลีกไข่ไก่ รายได้ประชากร และราคาส่งออกไข่ไก่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการบริโภคไข่ไก่ลดลงร้อยละ 1.20, 0.54 และ 0.034 ตามลำดับ ถ้าราคาขายปลีกไข่เป็ดเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณการบริโภคไข่ไก่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.44

สำหรับการคาดคะเนปริมาณอุปทาน เพื่อการผลิตไข่ไก่ภายในประเทศ จากข้อสมมติให้ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ ราคาไข่เป็ดที่เกษตรกรขายได้ คงที่ และตัวแปรอื่น ๆ มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยคงที่ กำหนดให้สถานการณ์การเกิดโรคระบาดในไก่ไข่สามารถควบคุมได้ ทำให้คาดได้ว่าจะมีปริมาณการผลิตไข่ไก่ภายในประเทศ ปี 2549 - 2553 มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 0.75 คือ 9,156 , 9,171 , 9,187 , 9,206 และ 9,225 ล้านฟอง ตามลำดับ

สำหรับการคาดคะเนปริมาณอุปสงค์เพื่อการบริโภคไข่ไก่ในประเทศไทย จากข้อสมมติให้ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยคงที่ และกำหนดให้สถานการณ์การเกิดโรคระบาดในไก่ไข่สามารถควบคุมได้และรัฐบาลมีนโยบายไข่ไก่ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค ทำให้คาดได้ว่าจะมีปริมาณการบริโภคไข่ไก่ภายในประเทศ ปี 2549 -2553 มีแนวโน้มลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ

1.35 คือ 9,699 , 9,575 , 9,449 , 9,321 และ 9,192 ล้านฟอง ตามลำดับ ทำให้เกิดส่วนต่างระหว่างปริมาณการผลิตกับการบริโภค นั่นคือ ในปี 2549 – 2553 ความต้องการบริโภคไข่ไก่มีมากกว่าปริมาณการผลิต แต่ในปี 2553 ปริมาณผลิตไข่ไก่มีมากกว่าความต้องการบริโภค

อีกทั้งปัจจัยเกี่ยวกับสถานการณ์การเกิดโรคระบาดร้ายแรงในสัตว์ปีก ปี 2547 – 2548 มีผลต่อทั้งปริมาณการผลิตและปริมาณการบริโภคไข่ไก่ในทางลบด้วยเช่นกัน โดยในปี 2547 – 2548 เป็นช่วงที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดนกอย่างร้ายแรง รัฐบาลยังไม่สามารถควบคุมโรคได้ ต้องมีการทำลายสัตว์ปีกมีชีวิตในประเทศทั้งหมด ประชาชนเกิดความลังเลในความปลอดภัยที่จะบริโภคสัตว์ปีก ดังนั้นจึงเป็นปัญหาทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค ส่วนนโยบายสนับสนุนของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับไข่ไก่มีผลต่อปริมาณการบริโภค ในทางลบเช่นกัน กล่าวคือ เมื่อรัฐบาลมีการกำหนดนโยบายแทรกแซงราคาไข่ไก่ เนื่องจากเป็นช่วงที่ไข่ไก่ล้นตลาด เกินความต้องการของผู้บริโภค แต่ปริมาณการบริโภคยังคงเท่าเดิม ดังนั้นรัฐบาลควรมีหาทางระบายสินค้าไข่ไก่ในช่วงที่มีการผลิตออกมามาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา มีข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาเป็นแนวทางในการวางแผนการผลิตและการบริโภคของหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการผลิต จากการคาดคะเนอุปทาน พบว่า มีอัตราการผลิตไข่ไก่เพิ่มสูงขึ้น ภายใต้การควบคุมสถานการณ์การเกิดโรคระบาดไข้หวัดนกได้ จึงเห็นควรให้รัฐบาลมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก โดยจัดทำแผนการพัฒนาระบบเลี้ยงสัตว์ปีก เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค มีการปรับเปลี่ยนระบบฟาร์มไข่ไก่ให้เข้าสู่ระบบมาตรฐาน อีกทั้งรัฐควรมีการควบคุมปริมาณการผลิตไข่ไก่ โดยจัดระเบียบการนำเข้าพันธุ์ไข่ไก่ด้วยการกำหนดโควตานำเข้า รวมไปถึงมีการจัดการผลผลิตไข่ไก่เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาไข่ไก่ให้นานขึ้นด้วย

2. สภาพทั่วไปด้านการบริโภค จากการคาดคะเนอุปสงค์ พบว่า มีอัตราการบริโภคในประเทศลดลง อาจมีสาเหตุมาจากการเกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก ทำให้ประชาชนไม่มั่นใจในการบริโภคไข่ไก่ เนื่องจากเกรงกลัวการติดเชื้อ ดังนั้น ภาครัฐควรสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน โดยร่วมมือกับภาคเอกชน มีการส่งเสริมให้มีการบริโภคไข่ไก่เพิ่มขึ้น และ

เร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการตลาด ให้กระจายไปสู่ตลาดต่างประเทศ เพื่อรองรับกำลังการผลิตที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

3. จากผลการวิเคราะห์อุปทานและอุปสงค์ภายในประเทศ พบว่า ราคาไข่ไก่ และราคาไข่เป็ด ทั้งในด้านของผู้ผลิตและผู้บริโภคเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปทานและอุปสงค์ จึงเห็นสมควรให้มีการกำหนดนโยบายด้านราคาให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ส่งเสริมสถาบันเกษตรกรที่เกี่ยวกับการผลิตไข่ไก่ให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดช่องว่างระหว่างราคาที่เกษตรกรขายได้และราคาสำหรับผู้บริโภคต้องจ่ายด้วย

4. ตัวแปรต้นทุนในการผลิตไข่ไก่ เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่ภาครัฐบาลควรให้ความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อรัฐบาลให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่โดยการลดต้นทุนการผลิต จะทำให้เกษตรกรสามารถผลิตไข่ไก่ได้มากขึ้น ราคาสำหรับผู้บริโภคต้องจ่ายถูกลง อีกทั้งยังช่วยให้ปริมาณการส่งออกทำได้มากขึ้นด้วย

5. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุน โดยการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ไก่ไข่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของไทยและส่งเสริมให้ใช้พันธุ์ไก่ไข่ในประเทศเพื่อทดแทนการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ที่มีราคาแพงจากต่างประเทศค้นหาและพัฒนาพันธุ์วัตถุดิบที่มีคุณภาพ และสามารถใช้ทดแทนกันได้ เช่น มันสำปะหลัง เพื่อลดปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศที่มีราคาแพงเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันโรคระบาดสัตว์ โดยการผลิตยาและให้วัคซีนให้เพียงพอกับความ ต้องการ จำหน่ายให้เกษตรกรในราคาถูกรวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างโรงเรือนและระบบฟาร์มให้มีความทันสมัย มีระบบควบคุมอุณหภูมิและจัดสภาพแวดล้อมที่ดีพัฒนาปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้ตรงกับความต้องการของผู้ซื้อ

6. การพัฒนาด้านการตลาดสนับสนุนให้ผู้เลี้ยงไก่ไข่รวมตัวกันเป็นสหกรณ์ หรือสมาคมเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองทางการค้า และกำหนดราคาขาย พัฒนาระบบจำหน่ายจากการคัดขนาดเป็นชั่งน้ำหนัก เพื่อจูงใจให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น และเกิดความยุติธรรมทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย แทรกแซงตลาดไข่ไก่โดยภาครัฐบาล กรณีมีผลผลิตส่วนเกินและราคาตกต่ำ มีการเก็บ ผลผลิตส่วนเกินเข้าสต็อกห้องเย็น และนำออกจำหน่ายในช่วงที่ขาดแคลน ประสานกับสำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศหาตลาดส่งออกใหม่ ๆ ศึกษาหาช่องทางและสนับสนุนข้อมูลด้านสถานการณ์การผลิตและการค้า ตลอดจน

กฎระเบียบของประเทศคู่ค้า ส่งเสริมสนับสนุนโครงการไข่โรงเรียนเพื่อเพิ่มอัตราการบริโภคไข่ไก่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนให้ได้รับอาหารโปรตีนคุณภาพสูง แต่ราคาต่ำ

7. ข้อจำกัดในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานและอุปสงค์ไข่ไก่ภายในประเทศ เป็นข้อมูลปริมาณการบริโภคและการผลิตไข่ไก่สดภายในประเทศเท่านั้น ไม่รวมถึงปริมาณการนำเข้า - ส่งออกไข่ไก่ และการแปรรูปสินค้าไข่ไก่ ดังนั้นการคาดคะเนอุปทานและอุปสงค์อาจมีความคลาดเคลื่อนบ้าง ซึ่งในอนาคต หากมีการพยากรณ์โดยใช้ข้อมูลเหล่านี้ ควรเพิ่มปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมไปด้วย เพื่อให้ค่าคาดคะเนมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น